

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آیات الولاية

آیه ۳- سوره یس - آیه ۱۲

إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَآثَارَهُمْ وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ

ترجمه:

البته این ماییم که مرده ها را زنده می کنیم و آنچه را از پیش فرستاده اند (از عمل های حال حیات) و آثار (پس از مرگ) آنها را می نویسیم ، و همه چیز را (از اعمال مکلفان و حوادث این جهان) در نسخه ای آشکار (لوح محفوظ) به طور فراگیر برشمرده ایم .

تفسیر:

آیه ۱۲ سوره مبارکه یس در این فراز از خطبه غدیر

«مَعَاشِرَ النَّاسِ فَضَّلُوهُ. مَا مِنْ عِلْمٍ إِلَّا وَقَدْ أَحْصَاهُ اللَّهُ فِيَّ وَكُلِّ عِلْمٍ عَلَّمْتُ فَقَدْ أَحْصَيْتُهُ فِي إِمَامٍ الْمُتَّقِينَ وَمَا مِنْ عِلْمٍ إِلَّا وَقَدْ عَلَّمْتُهُ عَلِيًّا وَهُوَ الْإِمَامُ الْمُبِينُ الَّذِي ذَكَرَهُ اللَّهُ فِي سُورَةِ يَسٍ» وَكُلِّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ»

ای مردم، او را برتر بدانید. چرا که هیچ علمی نیست مگر آن که خداوند آن را در من جمع کرده است و هر علمی را که آموخته ام در پیشوای پرهیزکاران جمع نمودم و هیچ علمی نیست مگر آنکه به علی آموخته ام. او «امام مبین» است که خداوند در سوره یاسین ذکر کرده است: و هر چیزی را در امام مبین جمع کردیم.»

«إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَآثَارَهُمْ وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ»

قسمتی از آیه ۱۲ سوره مبارکه یس که مربوط به علم امام می باشد، در خطبه غدیر آمده است. رسول الله (صلی الله علیه و آله) در خطبه تاکید می کند که علم امامت نزد علی بن ابیطالب (علیه السلام) است. درباره این آیه در معانی الاخبار چنین آمده است:

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ الصَّقْرِ الصَّائِغُ قَالَ حَدَّثَنَا عَيْسَى بْنُ مُحَمَّدٍ الْعَلَوِيُّ قَالَ حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ سَلَامٍ الْكُوفِيُّ قَالَ حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَبْدِ الْوَّاحِدِ قَالَ حَدَّثَنَا الْحَارِثُ بْنُ الْحَسَنِ قَالَ حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ بْنِ صَدَقَةَ عَنْ أَبِي الْجَارُودِ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيِّ الْبَاقِرِ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ (ع) قَالَ: لَمَّا أَنْزَلَتْ هَذِهِ آيَةُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ (ص) «وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ» قَامَ أَبُو بَكْرٍ وَعَمْرٌ مِنْ مَجْلِسِهِمَا فَقَالَا يَا رَسُولَ اللَّهِ هُوَ التَّوْرَةُ قَالَ لَا قَالَا فَهُوَ الْإِنْجِيلُ قَالَ لَا قَالَا فَهُوَ الْقُرْآنُ قَالَ لَا قَالَ فَأَقْبَلَ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيَّ (ع) فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ص) هُوَ هَذَا إِنَّهُ الْإِمَامُ الَّذِي أَحْصَى اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى فِيهِ عِلْمَ كُلِّ شَيْءٍ. (معانی الاخبار، صفحه ۹۵)

احمد بن محمد بن الصقر الصائغ با اسنادی از ابوجارود از ابوجعفر نقل شده است که حضرت امام باقر (علیه السلام) از پدرش از قول جدش (علیهم السلام) فرمودند: «هنگامی که این آیه «وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ» نازل شد، ابو بکر و عمر برخاستند و عرض کردند: ای پیامبر، آیا منظور از آن تورات است؟ پیامبر فرمود: خیر، عرض کردند انجیل است؟ فرمود: خیر، عرض کردند: منظور قرآن است؟ فرمود: خیر، در این حال امیرالمؤمنین علی (علیه السلام) به سوی پیامبر (صلی الله علیه و آله) آمد، هنگامی که چشم رسول خدا (صلی الله علیه و آله) بر او افتاد فرمود: «هو هذا انه الامام الذي احصى الله تبارك و تعالی فيه علم كل شيء: امام مبین این مرد است. او است امامی که خداوند متعال علم همه چیز را در او احصاء فرموده است.» (معانی الاخبار ، صفحه ۲۲۵ - ۲۲۴)

در تفسیر قمی (ج ۲، ص ۲۱۲) در ذیل جمله «وَكُلُّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ» فرموده: یعنی در کتابی مبین، و آن محکم است، یعنی تاویل نمی خواهد. و ابن عباس از امیر المؤمنین (علیه السلام) روایت کرده که فرمود: به خدا سوگند منم امام مبین، که ما بین حق و باطل جدایی می اندازم، و این را از رسول خدا (صلی الله علیه و آله) ارث برده‌ام.

منابع:

پایگاه‌های اطلاع رسانی تفسیر، تدبر و حرم مقدس امام علی علیه السلام

معاونت فرهنگی تربیتی

مرکز آموزش های غیرحضورى حوزه های علمیه خواهران

<http://vufarhangi.whc.ir/>